

FREEDOM FOR
CZECHOSLOVAKIA!

TELEFONY:

CA na
6-3315

TO wnhall
3-5315

DENNÍ HLASATEL

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE WORLD

15¢

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS.

DENNÍ HLASATEL SLOUŽÍ 50,000 ČECHOSLOVÁKŮM.

ROČNÍK — VOL. LXXXIV. CHICAGO, ILLINOIS 60608

DENNÍ HLASATEL SERVES 50,000 CZECHOSLOVAKS.

ÚTERÝ 4. ŘÍJNA 1977 TUESDAY OCTOBER 1977 ČÍSLO NO. 110

ČESKOSLOVENSKO-POLSKÁ PERSPEKTIVA

Libor Brom

Senzace, způsobená veřejným návrhem na nové státoprávní československo-polské sblížení na slavnostním projevu o čsl. dni v Chicagu dne 19. června t.r. je v plném proudu. Mezi Čechy, Slováky, jakož i Poláky je stejná tužba po vyvrácení marxistické nadvlády a tyranie ve střední Evropě. Výzva k exilovému dialogu byla uveřejněna nejen ve Spoj. státech, ale i v Kanadě, Austrálii a Německu. dostala se do rukou hlavních polských exilových činitelů a probíhá ve zvukových pásech v čsl. hnutí odporu doma ve vlasti. Je zajímavé přihlížet k reakci různých zájmů a živlů v československém exilu na velkolepý obraz mezinárodního demokratického spojení ve Střední Evropě - padesátimilionového křesťanského státu mezi Německem a Ruskem. Obraz, který viděli před sebou Přemyslovci, Jagelonci, slovanští myslitelé všeho druhu až do posledního našeho demokraticky zvoleného presidenta Dr. Ed. Beneše, kterého jen Stalin zastavil od uskutečnění tohoto politického snu. Dokonce i vražedný marxista Kl. Gottwald, předtím než se chopil v tragickém únoru moci nad čsl. lidem, cítil se nucen pronést tato slova ve varšavském Belvederu: "Historie našich národů nás učí, že kdykoliv naše národy šly bok po boku, ruku v ruce, byly silné a rozkvétaly a naopak, když byly nejednotné, začínal úpadek jejich rozvoje a stávaly se nakonec obětí společného

nepřítele... Budme proto dobrými žáky učitelky historie, nedopusťme nikdy, aby se opakovaly pro radost nepřítelů dřívější sváry..." (10. března 1947). Když se zmocnil státu, řídil se starým uchvatitelským leninským heslem: "Rozděľuj a panuj".

Přirozené nadšení nad československo-polským sjednocením bylo a je přirozené. Navíc, v současné desetiletí jsme nejen ve vlasti, ale i celé středoevropské marxistické pastí svědky nádherného duchovního probuzení širokých lidových mas, které opovrhují materialismem a volají po uskutečnění dějinných národních křesťanských ideálů ve společenském a politickém životě. Samotní revoluční marxisté podepisují nyní Chartu a veřejně litují, že z "nevědomosti" byli udavači a zrádci národa. Celá marxistická fašáda "rozděl a panuj" je ve své zločinnosti obnažena před našim utrápeným lidem a bortí se nevyhnutelně každým dnem. Jen špičky politických stran, včetně t. zv. lidové, prověřené sov. policií, posluhují marxistické pastí až do doby, kdy to všechno konečně praskne.

V mezinár. exilu všechny státotvorné, vlastenecké, marxisty nemanipulované organizace, vč. polských, nadšeně vítají perspektivu nového čsl. - polského sblížení. Porady se vedou na několika rovinách jak k věci prakticky přistoupit a smlouvu mezi demokraticky delegovanými představiteli mezinár. exilu zákonně uzavřít. Pokračování na straně 4

Říjen

Malá naděje.

Jan Dočkálek

Záležitosti Středního východu ustmuly na mrtvém bodě. Doufejme, že pokračování konference v Ženevě nepřinese světu nový Mnichov. "Nebudu-li vidět více zájmu o konečné dohodnutí se v arabsko-israelském konfliktu a přesvědčím-li se, že není jednáno s plnou důvěrou, zanechám pokusů přivést obě sporné strany dohromady.", prohlásil prezident Carter po té, kdy mu byla dána možnost slyšet obě strany. Stalo se tak po

návštěvě zástupce Israele a po hovorech se zástupcem Arabů. President zdůraznil, že těžko řešitelná otázka Středního východu zdržuje jeho práci ve prospěch jeho vlastního lidu, občanů Spojených států.

Zásah israelských vojenských jednotek v Libanonu, po té kdy dělostřelecké náboje explodovaly na israelské půdě, po novém útoku Arabů proti libanonským křesťanům, nikterak neusnadnil sblížení. A cizí pozorovatelé se netají tím, že příslušníci PLO - arabští partizáni - v tomto vyhlazo-

vacím boji používají sovětské "katušky" a sovětské miny. Je s podivem, že arabský "fezník" Ysser Arafat, udržující svoje jednotky arabských vrahů na cizím státním území - v Libanonu - má ještě tolik drzosti, že obranu vlastního území Israelskou armádou a ovšem i pomoc napadeným křesťanům v Libanonu nazývá zločinem. Popletené pojmy, opravdu popletené. Brání-li se napadený, odráží-li rány vrahů, je zločincem. zatím co vrah je hrdinou i když se dopouští

Pokračování na straně 5

Ze světa

PARŽ

Policie vtrhla do letadla, které se únosce snažil unést a zatkla jej. Terorista vyhrožoval, že vyhodí letadlo do povětří, jestliže nebude vyhověno jeho podmínce, aby mohl na radiu pronést politickou řeč. Jedna osoba byla zabita a několik dalších zraněno, když pošetilec vhodil granát mezi lidi. 43. letý Jacques Robert zabil jako 19. letý mladík svého otce.

WASHINGTON

Spojené státy zachytily na svých přístrojích podzemní atomový výbuch, který byl uskutečněn v Sovětském svazu. Výbuch byl pravděpodobně uskutečněn v blízkosti Kaspického moře. Byl by to již osmý výbuch Ruska v tomto roce.

HANOI

Vietnamci předali tělesné pozůstatky 21 vojáků a 1 civilního zaměstnance, kteří zahynuli v průběhu Vietnamské války. Tělesné pozůstatky byly přepraveny na Hawaj, kde bude ověřena jejich totožnost.

VATKÁN

Papež Pavel VI. řekl před Světovým kongresem biskupů, že zůstane hlavou Římsko-katolické církve do konce svého života.

TEL AVIV

Israelský ministerský předseda Menahem Begin byl poslán na vyšetření do nemocnice, aby si trochu odpočinul po dvou dnech vyčerpávající práce. Doktor se vyjádřil, že jeho celkový zdravotní stav je dobrý.

PRETORIE

4 jihoafričtí vojáci byli zabiti. Bližší podrobnosti nejsou dosud známy. Informované kruhy usuzují, že k incidentu došlo v severní oblasti Jihozápadní Afriky, která je také známa pod novým jménem Namibia.

LEIDEN, HOLANDSKO

Nejstarší chlapec ze šesterčat, která se narodila paní nejmenované ženě ocelářského dělníka, onemocněl infekcí. Lékaři však oznámili, že mu nehrozí žádné

bezprostřední nebezpečí. Děti, 4 děvčata a 2 chlapci se narodili 18. září.

DAKA

5 těžce ozbrojených únosců japonského letadla propustilo 59 rukojmí výměnou za 6 teroristů, kteří byli propuštěni z japonských žalářů a \$ 6 milionů výkupného. Podle posledních zpráv unesené letadlo se zbývajících rukojmími přistálo po 2 hodinovém vyjednávání v Kuwajtu a natankovalo novou zásobu benzínu.

ŘÍM, ITÁLIE

Levičáci toužící po odvetě za smrt jednoho z jejich řad, pálili a plenili půl tuctu měst, včetně Říma, Milána a Turina. Napadali restaurace, kde se scházejí pravičáci a úřady neofasistů. Na několika místech musela policie zasáhnout a vypálit několik ran do vzduchu, aby rozpráškala rozvášněné davy.

MONTEVIDEO,

40 beden dynamitu explozovalo, když je dělníci umísťovali na skále při budování železniční trati. 14 dělníků bylo zabito a 4 zraněni. Některé oběti byly pohřbeny pod kamením a jiné odstraněny až do vzdálenosti 50 metrů.

AMERICKÉ ZPRÁVY

CARE CANAVERAL, FLA

Experti vyšetřující dvě exploze raket v uplynulých 16. dnech, které zmařily vyslání telekomunikačních oběžnic do vesmíru. Vedoucí vesmírového programu odvolali vyslání dalších raket dokud se nevyšetří příčiny nezdarů.

WASHINGTON

Severní Korez požádala USA o rozhovory. Prezidentovi Carterovi byla tato zpráva předána jugoslávským diplomatem Edwardem Kardeljem. Carter prohlásil, že by nebyl proti schůzce, jestliže budou pozváni i zástupci Jižní Koreje.

ATLANTA

54 dětí zaměstnanců závodů na výrobu baterií má v těle vysoký obsah olova.

Jedná se o děti pracovníků, kteří jsou zaměstnáni v Raleigh v Severní Karolině.

Celonárodní centrum pro kontrolu nemocí oznámilo, že od července minulého roku zemřelo na t. zv. "legionářskou" nemoc celkem 14 lidí. Celkově bylo potvrzeno 54 případů této nemoci v 19. státech. Skupina lékařů vyšetřuje vypuknutí nových případů v státě Tennessee.

Rose Kennedyová, které je 87 let získala čestný doktorát z Georgetown University za její práci ve prospěch duševně postižených lidí. Slavnostních ceremonií se zúčastnilo také 24 jejích vnoučat a ostatní členové rodiny včetně senátora Edwarda M. Kennedyho.

NEW YORK

Druhý odvolací soud dal ve čtvrtek souhlas k letům nadzvukového dopravního letadla francouzsko-britské výroby Concorde na zkušebním období. Soudce Irving Kaufman řekl, že zákaz není legální, protože je jednostranný a diskriminuje jenom proti tomuto typu letadla.

WASHINGTON

Senátor Percy říká, že jeho politická posice byla poněkud otřesena tím, že se s vervou pustil do vyšetřování Berta Lanceho, jež musel resignovat po uveřejnění jeho pochybných bankovních transakcí.

EAST LANSING, MICH.

Kan Hunter, star 11 let, byl připuštěn ke studiu prvního ročníku na Michigenské státní univerzitě. Tento nadaný chlapec, který mluvil v souvislých větách, když mu bylo pouze 6 měsíců a který byl připuštěn do 9. třídy, když mu bylo 7 let udělal přijímací zkoušky jako jeden z 5. procent nejlepších studentů.

EDINBORO, PA.

Dr. G. H. Midler z Edinboro State College přišel na to, že kuřáci, kteří kouří cigarety s filtrem zemřou o 2 až 4 roky dříve než kuřáci, kteří kouří cigarety bez filtru. Dr. Miller řekl, že kyslíčkový

uhelnatý se dostane do krve kuřákům, kteří kouří cigarety s filtrem mnohem snadněji, protože filter brání kouři, aby byl rozpuštěn kyslíkem

Z CHICAGA A OKOLÍ

BERWYN

Joseph G. Sevcik, člen berwynského výboru republikánské strany a reprezentant 7 volebního obvodu, ve Springfieldu, zemřel minulý čtvrtek po dlouhé nemoci na rakovinu ve věku 60 let. V uplynulých několika letech Sevcik podstoupil dvě operace plic. Zemřel v nemocnici St. Mary v Chicagu.

Vandalismus byl pravděpodobně příčinou požáru v ulici Ridgeland 1647. Požár se podařilo včas uhasit. Škoda na domě, který je vlastněn Grace Duškovou se odhaduje na \$ 200.

CICERO

James J. Holub z Berwynu byl zatčen cicerkou policií

Přijďte si protáhnout ty málo používané svaly do

TĚLOCVIČNÉHO KURSU rytmiky

pod vedením Mileny Rasochové. Osmitýdenní kurs začíná 4. října a bude se pořádát každé úterý od 8 P. M. do 9,30 P. M. v tělocvičně školy Custer 1427 Oak Park Ave., Berwyn.

Pro bližší informace volejte 788 - 3495

4x0

DENNÍ HLASATEL

1545 West 18th Street, Chicago, Illinois 60608

Telefony: CAnal 6-3315 a TOnhall 3-5315

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS
Published daily Tuesday through Saturday, except Sunday, Monday and Holidays by the Denní Hlasatel Printing and Publishing Co., 1545 W. 18th Street, Chicago, Illinois 60608. Subscription prices in U. S. A. by mail: For half a year: Tuesday through Saturday \$21.00.
Daily and Sunday: \$30.00.

CANADA: Money Order, Express Money Order or Bank Draft. For half a year: Tuesday through Saturday: \$22.00. Daily and Sunday: \$31.50 for half a year.

Předplatné poštou v U. S. A.: Na půl roku od úterka do soboty: \$21.00. Denní a Nedělní Hlasatel na půl roku: \$30.00.

Předplatné do Kanady: Poštovní poukázkou (Money Order), Expressní poukázkou (Express Money Order) nebo bankovní poukázkou (Draft). Na půl roku od úterka do soboty: \$22.00. Denní a Nedělní Hlasatel: \$31.50 na půl roku.

PENÍZE DO PSANÍ NEDÁVEJTE!

Denní Hlasatel vychází denně od úterka do soboty.

Za změnu adresy počítáme \$1.00.

Nepodepsané příspěvky neuvěřujeme, anonymní dopisy házíme do koše. Denní Hlasatel je tribunou otevřenou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí zdržet s uveřejnění článků označovaných. Redakce nepřijímá příspěvky zkracovat zasláné články.

TuzexNEJOBLIBENĚJŠÍ DÁREK
VAŠIM DRAHÝM.

Pošlete včas, než bude předvánoční nával.

DO ČESKOSLOVENSKA NA VÁNOCE

SKUPINOVÉ ODLETY

14. a 21. PROSINCE

DO PRAHY.....\$ 485

DO BRATISLAVY....\$ 498

Přihlášky 45 dní před odletem

SPECIELNÍ ZÁJEZDY

HAWAII 15 dní, 4 ostrovy

Odlet 14. ledna, cena...\$ 669,00

LODÍ DO KARIBSKÉ OBLASTI

na M. S. BOHEME - zastávka na 4 ostrovech.

Odjezd 21. ledna na 7 dní.

Cena i s letenkou do Miami a zpět\$ 706,00

Přihlaste se včas, je jen omezený počet míst.

Veškeré informace obdržíte u

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 West Cermak Road, Berwyn, Illinois 60402

BI 2-1512

PI 9-1333

**OZNAMUJTE
V DENNÍM HLASATELI****NOVINKY U PANCNERA V BERWYN**

PRAVE ČESKÉ GRANATY Z ČESKOSLOVENSKA

krasný brús, lesk, různé vzory:

Náhrdelníky od \$ 42,- do \$ 325,-

Náušnice od \$ 27,50 do \$ 55,00, pro propichlé uši.

Prsteny od \$ 36,50 do \$ 63,50.

Spendlíky od \$ 35,00 do \$ 95,00

Přívěsky (křížky, podkovičky, srdíčka) od \$ 13,50

do \$ 31,00

Retízky pozlacené v ceně \$ 4,95

Náramky od \$ 110,00 do \$ 135,00

Poštovné zaúčtujeme po odeslání

STUHYk moravským a sloven-
ským krojům, které nejsou vČeskoslovensku k dostání, podařilo se nám obstarat ve
velkém výběru. Přijďte si prohlédnout. Další zboží na
cestě z Československa, sledujte naše další oznámky.**BYLINY - ČAJE**Heřmáněk, anýz, květ, majoránka,
paprika, šafrán, zázvor, vanilka,
mak, kmin, trhané kroupy a mnohé
jiné. Seznam zdarma.Křítalové sklo, keramika,
české knihy, hudebniny -
zadejte seznamy.**KORENÍ**

Plastická mapa Československa

\$ 16,00. Poštou nelze zasílati.

Vlajčky: Slavie, Sparta.

Československé prapory.

Mapy Československa.

Umělecké horevne reprodukce obrazů

v cenách od 75 ¢ do \$ 3,50 kus.

Pravé české granáty.

Knihy SKOLÁK KAJA MARIK
(nová zasnoba) se stále více prodává,
neboť v Československu není k
dostání. Zajištěte si, dokud zasnoba
stačí. 3 velké ilustrované knihy
\$ 19,50**BOHATÝ VÝBĚR ČESKÝCH
IMPORTOVANÝCH REKORDU**

Zakazníky se stále hlásí upozorňujeme, aby na každý \$1,00 zaslali i \$5 více na statní dom.

F. PANCNER Importera zastupce Tuzexu, Artie, Uniepu a
jiných čl. podniků.

6514 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402

NEJVĚTŠÍ VÝBĚR ČSL. ZBOŽÍ V AMERICE.

**Z CHICAGA
A OKOLÍ**Richard Smith z Berwynu
byl obviněn a nepřistojného
chování, protože spal na
chodníku a odmítl místo
opustit ačkoli o to byl
žádán policií.Muž z Chicaga George
Michall byl zajištěn policií,
protože se snažil proměnit
na hotovost falšovaný šek v
hodnotě \$ 289,99 ve Wes-
tern National Bank.Louis S. Lajoie z Chicaga
byl obviněn z nepřistojného
chování, protože odmítl
zaplatit jízdenku, byl v
podnapilém stavu a odmítl
opustit stanici zvýšené
drahy v 54 ulici.Řidič poštovního vozu ozná-
mil, že mu byla ukradena
baterie, zatím co parkoval
na parkovišti poštovního
úřadu v ulici Laramie.**CHICAGO**Policista Horice O. Bridges
byl uznán vinným z vydírá-
ní. Bridges obdržel \$ 1.000
od prodáváče drog, když
mu slíbil pomoc při
zproštění viny vyplývající z
prodeje heroinu. Maximál-
ní trest je 20 let vězení a
\$ 10.000 pokuty. Rozsudek
bude vynesen 1. listopadu.Více než 40 mladistvých
studentů z Farragut High
School v ulici Christiana
2345, bylo zatčeno, protože
již druhý den za sebou,
válčili mezi sebou, čemí
studenti se studenty me-
xickými.Rita Reed 49.letá vdova,
úřednice v Thorton Com-
munity College byla nale-
zena ubitá ve svém domě.
Policie pátrá po jejím 16.
letém synovci, kterého se
chce zeptat několik otázek.

Jste svým původem

Čech nebo Slovák?

Když ano, pak Vás prosíme,
podpořte tento časopis!**KRÁTCE
Z DOMOVA**

Skupina A-6.kolo

Kladno-Sokolov 1:1
Vik. Žižkov-Chomu-
tov 4:0, RH Cheb-
Příbram 3:1, Bene-
šov/Ml.Boleslav 1:2
VTJ Tábor-VTJ Žatec
2:0, Xaverov-VTJ Ta-
chov 4:1, C. Budějo-
vice-Vlašim 0:0,
Děčín-U. n. Labem 0:0Skupina A
Tuto skupinu vede
Příbram s 10.body

Skupina B-6.kolo

Frýdek-Místek-Par-
dubice 5:1, Jablonec
-Vsetín 5:0, Trinec-
Liberec 0:0, Opava-
KPS Brno 2:0, Olom-
ouc-Bohumín 1:1,
Poruba-Havířov 2:0
Gottwaldov-Vitkovice
1:0, Hr. Králové-
Mor. Ostrava 3:2Vedoucím týmem je
Opava s 10.body

Skupina C-7.kolo

Bardejov-VSS Koši-
ce 0:1, Dubnica-
RH Bratislava 2:1,
Púchov-Nitra 1:0,
Třebíšov-Spišská
Nová Ves 1:0, Ružom-
berok-Senica 1:1,
Martin-Kys.N.Mesto
2:1, Komárno-Micha-
lovce 1:1, Pov.
Bystrica-Humenné
3:2.Vede Senica a Pov.
Bystrica s 11.bodyKvalifikace pro MS
1978 v Argentíně:

Skotsko-ČSSR 3:1

Jedinou branku ČSSR
střelil Gajdušek.Československu ještě
zbývá sehrát utká-
ní s Walesem doma
16. listopadu. Wales
Skotsko se hraje v
12. října.Tabulka 7. skupiny:
1. Skotsko 3 4:3 4
2. Wales 2 3:1 2
3. ČSSR 3 3:6 2**The Little Village South**

5074 S. Archer (Archer a Keeler). 582-5855

ČESKÝ SMORGASBORD

Úterý až pátek 11:30 dop. - 2:00 odp.\$2.75

Úterý, středa a čtvrtek večer - zvláštní Smorgasbord ... \$2.95

Pátek, sobota a neděle Smorgasbord\$4.25

OBĚDY U STOLU KAŽDÝ DEN.

ZDARMA SKLENÍČKA VÍNA S VAŠIM OBĚDEM.

Bankovní místnost pro 600 osob.

Pohoštění po pohřbech, o schůzích atd.

Otevřeno denně od 11:30 dopol. do 9:00 hod. večer.

V sobotu do 10:00 hod. večer. Zavřeno v pondělí. 180xm

**Hašek Rite - Way
ROOFING CO.**STŘECHAŘSTÍ KONTRAKTOŘI
2639 So. Kedzie Avenue
Dělníci pojištění.
Telefon. B1shop 7-1212**PAUL'S
BODY SHOP**5234 WEST CERMAK ROAD
CICERO, ILLINOIS 60650
Volejte 656-4477
Tažte se na p. SVACINU

Pokračování ze strany 1

Československo-polská perspektiva.

Jak překonat určité psychologické překážky-vtírající se taktiku reformních marxistů, menševiků - a vymístit z kořenů jejich ztuhlou propagandu, že Češi byli vždy nevěrci a Slovinci se jimi v poslední době stali. Jak uvědomit vlastenecké socialisty o jejich povinnosti přistoupit k mezinár. středoev. bloku křesťanských národů a dopomoci svorně všem, zvnitř i zvenku, chrabře nežít v marxistické lži. Jak odstranit zbytky politického ignoranství mezi dobromyslnými lidmi včetně samotných římských katolíků natolik, aby pochopili vzácnou příležitost, která se při současném rozpadu monolitního imperia. Ruska, maskovaného jako Sov. svaz, naskytá pro vítězný rozvoj ekumenického křesťanského hnutí a samotné církve.

Jak již to v dějinách bývá, velké myšlenky jsou neodolatelné. Křesťanské momentum ve Stř. Evropě, lidově obrozené doma ve vlasti a politicky potvrzené státo-tvorným exilem je jedinou odpovědí na marxistickou prázdnotu. Československo-polský stát se stane jádrem Spoj. států ve Stř. Evropě a všichni dříve či později, naskočí na rozjetý křesťanský rychlovlak do bezpečné politické budoucnosti. Největší a jediná demokraticky ustavená čl. organizace světového exilu se již postavila za myšlenku čl. -polské unie, neboť odpovídá ideálům Učitele Jana Amose Komenského a jeho křesťanskému humannímu zánění. Světový kongres exilových organizací v roce 1979 tento záměr plně potvrdí. Takový je hlavní obsah a naděje čl. exilu.

**Oznamujte v
Denním Hlasateli**

JÍDELNÍ SOUBORY

MACH FURNITURE
3720 West 26th Street

27kxm

PRAŽÁCI NA VENKOVĚ

Dramatický odbor Západní česko-bratrské jednoty v Chicagu, zahájí divadelní sezonu pěknou operetou, "Pražáci na venkově." V neděli, 6. listopadu, ve 2:30 odpoledne v síni Sokola Berwyn, za režie Ládi Válka, představí se vám všichni ti, které na jevišti tak rádi vidáte. Naše, české divadlo milující obecnost se má opět na co těšit. Veselá hra se zpěvy, "Pražáci na venkově" má velice pěkný děj, melodické zpěvy, které cvičí pí Klára Rapková. A Iowa, Wisconsin, Michigan, již hlásí návštěvy na divadlo. Pořádací výbor, postará se o pohodlí návštěvníků po divadle, aby každý se mohl v klidu navečeřet, popít a pobavit se v kruhu známých a zatančit si při dobré hudbě. Zatím uvědomte své známé a dejte si s nimi dostaveníčko v neděli 6. listopadu v Sokolovně Berwynu na pěkném veselém divadle "Pražáci na venkově."

**GRANATY
Z ČESKOSLOVENSKA**

MACH IMPORTS
3720 West 26th Street

**BERWYN
NATIONAL
BANK**

JEDINÁ ČESKÁ BANKA
7112 W. CERMAK ROAD
BERWYN
TELEFON ST 8-4700

Pondělí, úterý, čtvrtek 9 ráno do 3
odpo. Ve středu zavřeno. Pátek 9
ráno do 8 večer. Sobota 9 ráno do 1
odpoledne.

Enjoy Cool Comfort

ON YOUR WASHLINE

RUPTURE-EASER

for reducing inguinal hernia

SWIM, BATHE,

WORK AND PLAY IN IT

\$6.95

LEFT OR RIGHT SIDE \$8.95

—U—

**RIEDEL PRESCRIPTION
PHARMACY**

2156 W. 26th St., Chicago, Ill. 60623
Telefon Bishop 7-7550

ISKA

PAINT - WALLPAPER

6113 W. CERMAK ROAD,
CICERO, ILLINOIS

656-2583 - 863-2453

MUŽSKÉ POLOBOTKY
z Č. S. R., široké, pohodlné

\$17.98

Těž papuče, pantofle
a pracovní boty.

MACH Shoe Dep.

3720 West 26th Str.

CHCETE-LI PRODAT VÁS MAJETEK,
NEBO JESTLI HLEDÁTE DOBRŮU KOUPI

NEJLEPŠÍ A SPOLEHLIVÉ VÁM POMŮŽE,
SPRÁVNĚ OHODNOTÍ A PORADÍ

MARUŠKA ŠMELHAUSOVÁ (JANDÁČKOVÁ)
a FIRMY PAV-HANSON REALTY, INC.
6608 W. CERMAK RD., BERWYN

TÉŽ SLUŽBY PŘEKLADATELSKÉ
u soudu, formálně (zejména občanské),
Doklady úředně přelož. a Notářsky ověř.

VOLEJTE: 795-7100 neb 485-7722

**UKLÁDEJTE SPOLEHLIVĚ U
GUARANTY**

SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

3854-56 W. 26th STREET (roh Springfield Ave.)
CHICAGO, ILL. 60623 — CRawford 7-5300

OPATRNOSTI NIKDY NEZBÝVÁ!

Platíme 5 1/4 % dividend na spořitelni účty

Všecké vklady pojištěny do \$40,000
vládní agenturou:

"FEDERAL SAVINGS and LOAN
INSURANCE CORPORATION"

LENDER

**Dobrý obchodní výkon je provádět bankovní službu
tam, kde obdržíte ÚPLNOU BANKOVNÍ SLUŽBU**

- Spořitelni účty
- Drive-in okno
- Půjčky na zvelebení domů
- Šekovní účty
- Markyčové půjčky
- Svěčenectví
- Automobilové půjčky
- Bezpečnostní skřínky
- Půjčky na domovy

ST

**First National
Bank of Cicero**

6000 W. Cermak Road, Cicero • OL 6-3000
Member of Federal Deposit Insurance Corp.

IMPORTOVANÉ HŘÍBKÝ OD MACHŮ

**ZÁCLONY,
DRAPERIE,
POLŠTÁŘE, DEKY
A POVLAKY.**

**Největší výběr zboží
všeho druhu.**

Jsme y obchodě
přes 40 let.

Ondrus & Son

ESTABLISHED 1935

• DRAPERIES • CURTAINS • BEDSPREADS • BEDDING
6533 CERMAK RD. 484 1700
• BANKAMERICARD • • MASTERCHARGE

Jan Dočkálek

nezákonného činu v cizím domě, kam nepatří.

Jednání mezi Izraelem a Araby je jako kolotoč bez konce. Co chce vláda Izraele? V první řadě aby Arabové uznali její zákonitou existenci, a to tak, jak byla v roce 1948 uznána celým světem, včetně Spojenými národy. Odpírá-li dodnes - tedy 29. rok - arabský svět uznat právní řád celého světa a staví se dodnes proti tomu, co bylo v Spojených národech odhlasováno, jaké další jednání a přestupky zákona? A dal-li tak zvaný třetí svět Arabům právo být členy Spojených národů aniž by měli svůj stát a svoji vlastní vládu, pak je celá ta společnost dokonalou fraškou.

Co by se stalo, kdyby v příštích zasedáních Spojených národů žádali Ukrajinci, Litevci, Lotyšci, Estonci, s komunismem nesouhlasící mluvčí Poláků, Čechoslováků, Maďarů, Bulharů a at. dále, aby jim bylo přiznáno totéž právo, jaké bylo přiznáno bezdomovcům - Arabům? Hlasoval by ten narudlý "třetí svět" pro zákonitá práva jmenovaných národů, jak hlasoval pro arabské mezinárodní zločince?

Mluví Izraele předem varuje před dalším chybným krokem Spojených národů. Netají se tím, že za žádných okolností nepřipustí zřízení dalšího umělého státu po vzoru Jordánu, a to na území, které vždycky tvořilo nedílnou část jejich vlasti, jejich "země zaslíbená", dočasně pod tlakem zaniklé říše Osmanské osídlované Araby.

Je to totéž, jakoby po druhé světové válce, kterou Němci prohráli na celé čáře, bylo i nadále uznáváno zabrání Sudet, nedílné součásti Československa a v důsledku toho žádat, aby tato spomá území byla vyklizena a stala se zákonitým samostatným státem.

President Carter se domnívá - po rozhovorech s vedoucími Izraele a Egypta, - že konečné usmíření a sjednání klidu na Středním východě jest možné, že po tom touží obě strany. Pro Arafata však tyto touhy nejsou závazné. Pro něho závazné není nic. Jeho hrdlořezové jsou připraveni vyvraždit libanonské křesť-

ny právě tak, jak ostatní vycvičili stovky pilotů a "nevěřící psy." On řídí další instruktory až do dob odboj proti každému, kdo s krátké před druhou válkou, ním nesouhlasí. Uznání Izraele nepřipouští dotud, dokud Izrael nevyklidí ona v druhé světové válce. Zahynul při setřelu Welingtonu jako kapitán nad Holandskem. Táta Procházka byl v roce 39 již starý, Kostrba, také jeden z prvních, havaroval na kbelském letišti roku 1926. Mladá Československá republika byla v nepoměrně horší situaci než vítězné válčící mocnosti. Začínala s holými rukama. Material získaný 1918 v Praze a na letišti v Chebu byl nedostatečný. U nás se však podařilo něco, co snad v jiném malém státu na světě.

NEZAPOMENUTELNÍ

Britské sdělovací prostředky připomínají v těchto dnech dobu před 37. lety, leteckou bitvu o Británii. I my dnes musíme vzpomenout této význačné události, nejen pro její důležitost v historii Evropy a světa, ale také proto, že této se zúčastnili naši hoši, jejichž výkony lze přirovnat k hochům od Zborova.

Bylo a bude ještě mnoho napsáno o těchto dnes již historických dobách pro mladou generaci.

Málokdo však vzpomene dob předcházejících. Zborovské hrdiny inspirovala slavná historie a vzkříšení v dobách osvícenských; letce, tedy pozdější mladší generaci, mimo slavné historie našeho národa, připravili první letectví nadšenci, dnes již dávno zapomenutí. Jím vycvičení letci jsou ještě dnes mezi námi, ačkoliv jich zbyla po válce nepatrná hrstka. Většina do zahraničí neodešla z různých důvodů.

Začneme rokem 1918. Nešťastnou náhodou a shodou okolností bojovali naši letci během první války na obou stranách. Přesný počet českých, slovenských a ruských letců v rakousko-uherské armádě není znám. Odhaduje se, že jich bylo asi jedno sto. Mnozí po válce demobilizovali a k další službě se nepřihlásili. A ti co pokračovali, jako na příklad letci zvaný táta Procházka - jeho syn žije v USA, Landa, Kostrba a několik dalších.

Letadla začla vyrábět Avia, Letov, motory Walter, Praga a Škoda. Začal horlivý výcvik na Š - 10, A-1, A-26, další a další typy. Zřízena škola pro odborný dorost letectva v Prostějově z níž vyšli dobře vycvičení piloti dvousetdřicetiletých letců a potom stíhači z akrobatické školy v Chebu pod dohledem šefpiloty Procházky, kde byl školen pisatel tohoto článku. Malkovský, Novák, Široký, získali roku 1936 na Olympiádě v Berlíně součtem medailí první místo. Rovněž tak v Curychu roku 1937.

Jím vycvičení letci bojovali v druhé světové válce v Polsku, Anglii a SSSR. Vyznamenali se všude. V Anglii na příklad dobili 362 vítězství ve vzduchu. Padlo téměř tolik letců, kolik jich odešlo za hranice. Zůstalo jich jen několik, dnes rozprchlých po celém světě a již takřka zapomenutých.

Letec.

Z DOMOVA

Srdeční stimulatory, kapilární systémy, přístroje pro atomovou absorpční spektroskopii a sterilizátory vody tvořily náplň třídní výstavy a přednášek pěti australských firem v pražském hotelu Intercontinental.

Zkoumáním dvanácti grafič provědopodobně z doby Karla IV. se zabývají pracovníci Muzea Kroměřížska. Asi po 600 letech byly nalezeny v Rožně, kde se kromě nálezu prehistorických vyškly mj. i střept středověkých nádob.

HLEDÁTE DOMOV NA FLORIDĚ?

Krajan Jerry Fiala vám poradí a najde domov dle vašeho přání.

Pište: JERRY S. FIALA REALTOR-ASSOCIATE
CLEARWATER-LARGO REAL ESTATE
380 Clearwater-Largo Rd.
Largo, Florida 33540

23x0

ČESKÝ NÁRODNÍ HŘBITOV

HŘBITOV · MAUSOLEUM · KREMATORIUM
5255 N. Pulaski, Chicago, Ill. 60630
539-8442 788-8442

S chloubou oznamuje, že letos je tomu již
1877 STO LET 1977

co slouží naší veřejnosti.

Kromě pohřbívání do země a do mauzolea se provádí i kremace ve vlastní moderně zařízené spalovně. K rozloučení s mrtvým jsou k dispozici dvě síně z nichž malá síň se poskytuje v případě potřeby zdarma

MASARYKOVO MAUSOLEUM s nově vbudovanými křidly DR. BENEŠE a GEN. ŠTEFANIKA poskytuje velký výběr krypt a schránek na popel.

ZAJIŠTĚNÍ - pro všechny věky - postavené z nejlepšího materiálu, který vzdoruje počasí. Dostatečné zdroje k udržení krypt.

POMNÍKY NA PRODEJ · VZORKY V KANCELÁŘI HŘBITOVA

Noworul Memorial Chapels

2658 S. Central Park Ave. Telefon 762-2233

1čvmaxm

ČERMAK POHŘEBNÍ ÚSTAV

NEJSTARŠÍ ČESKÝ POHŘEBNÍ ZÁVOD
V CHICAGU A OKOLÍ

5842-44 WEST CERMAK ROAD, CICERO
Založený r. 1880 Tel. Olympic 2-0243

WILLIAM J. SEDLÁČEK

Platíme nejvyšší úrokové sazby
dovolené zákonem na Váš
vklad.

THE WESTERN NATIONAL BANK

5801 West Cermak Rd., Cicero, Illinois
Tel. 656-2000

Máme otevřeno 70 hodin týdně.

Sloužíme našemu okolí nepřetržitě od roku 1913.

Vážení čtenáři!

Mamince, tatínkovi, příbuzným a známým uděláte radost, když jim k jejich narozeninám, vánocům nebo při jiné příležitosti předplatíte jediné denní české noviny HLASATEL

Odstřihněte tento kupon a pošlete ho na Denní Hlasatel
1545 W. 18. Str., Chicago, Ill. 60608

jméno ulice město stát code

1545 W. 18th Street
Chicago, Illinois 60608
Uzávěrka do 8:30 hod. dop.
pro příští den.

MALÝ OZNAMOVATEL CLASSIFIED

TELEFONY:
CHICAGO: 226 3315
PŘEDMĚSTÍ: 863 5315

DODÁ VÁS INSERÁT DO 30.000 ČESKOSLOVENSKÝCH DOMÁCNOSTÍ V CHICAGU A PŘEDMĚSTÍ

6. DENNÍ HLASATEL

4. ŘÍJNA 1977

STAVEBNÍ ODBOR

VYUČENÝ BARVÍŘ
s evropskou zkušeností
OLDŘICH KOJECKÝ
Vnitřní a venkovní barvení,
odborná, čistá a poctivá
práce. Speciální vyznačování
stěn a stropů před barvením.
Pojištění. Rozpočty zdarma.
Volejte po 5 hodině, telefon
TO 3 - 7834
1331 S. 61st Ct., Cicero.

**NOVÉ BOILERS,
FURNACES,
CENTRAL
AIRCONDITIONING**
Electronic filters,
humidifier,
water heaters A. O. Smith,
až prvotřídní kompletní
zařízení kabinetové kuchyně
podle míry.

EMIL HRACH a Syn
447-2844 442-6971

PLUMBING

ROYAL PLUMBING & HEATING

Hot water heater "Reem". New
boilers "peerless". Sewer rodding.
One year guarantee. A všechny in-
stalační práce provádíme rychle a lev-
ně k vaší spokojenosti. Rozpočty
zdarma.

J. Stěpánek
852-5881

VYTÁPĚČÍ SLUŽBA AIRCONDITIONING

NYNÍ JE ČAS

vyčistit, opravit, anebo nahradit váš
furnace, kotel anebo ústřední
chlazení.

Zavolejte krájana.

CARE HEATING

CONDITIONING

863-5171.

VEŠKERÉ ZEDNICKÉ A CEMENTÁŘSKÉ PRÁCE

Oprava komínů, chodníků. Výměna
okapových rour, tarování plochých
střech. Garážové podlahy, patra.
Vymazávání zdi, Schody. Vnitřní a
venkovní barvení.

KUBA FROŇEK
788-3761 484-3395
Volejte po 8:00 hod. večer.

Spolkový věstník zábav

PĚVECKÉ SBORY Č.S.A.

pořádají koncert v neděli 16. října
1977 ve 3 hodiny odpoledne v
Morton West Auditorium, 24 uba
Home Ave., Berwyn. ProL Fr.
Kubina - dirigent. Solista p. Josef
Lacina. Besedu zatančí Moravská
kulturní společnost.
Srdečně zve pořadající výbor.

DRAMATICKÝ ODBOR

Z. Č. B. J. státu Illinois
PRAZACI NA VENKOVĚ
Opereta o třech jednáních. V
neděli, 6. listopadu v síni Sokola
Berwyn, 6445 27th Pl. Režie: Lada
Válek. Začátek ve 2:30 odpoledne.
Vstupné: 5 3:00
Po divadle občerstvení a tanec

PŘIJMOU SE

MAINTENANCE MECHANICS

For plant in heavy metals
industry. Applicants must have
well, rounded mechanical back-
ground of conveyor systems,
overhead cranes, hydraulic sys-
tems and other plant machinery.
Welding experience also required.

R. LAVIN SONS, INC.
3426 S. KEDZIE AVE.

Equal Opportunity Employer.

29x7

CARPENTERS - SUBS

Window replacements,
kitchen and bathrooms,
general home remodeling

ALUMINIUM SIDING APPLICATORS

must have truck, and all
equipment.

Steady work, we mean it!
Will show you cancelled checks of
several winters payouts,
work western suburbs,
must speak and read English

"OLD RELIABLE"
J. J. -EVANS BUILDERS
VILLA PARK

Phone for appointment, day or
evening

279 - 4123

25x5

PŘIJMOU SE

DOSPĚLOU ŽENU

která by dojížděla nebo zde
bydlela. 5 dní v týdnu od 7 A. M. e
do 5:30 P. M. Žádá domácí práce, m
pouze pomáhat starší paní.
Částečná znalost angličtiny
Volejte anglicky po 6 hodině večer.

865 - 0450

4x1

APPRENTICESHIP MACHINIST

We are looking for a responsible
individual for position as an
apprenticeship machinist in our
tool room. Full time steady job.
Excellent company benefits. Paid
vacations and holidays. Paid life
and hospital insurance.

Apply in person:

**RELIABLE
PERFORATING
COMPANY**
5895 N. ROGERS AVE
(4200 W. near Pulaski and
Peterson)

30x7

SITTER - HOUSEKEEPER

6 year and 2 year old, mature
woman 5 day week. Live in or daily
Glen Ellyn.
Excellent pay. References. Some
English necessary.

469 - 2239

Thursday thru Sunday

2x7

MECHANICALLY INCLINED MAN

Diversified duties. Full time new
plant offering pleasant working
conditions. Full benefits

**A. H. ELECTRONICS,
INC.**

2131 Hammond Drive
Schaumburg, Ill.

397 - 9490

2x7

OPERATORY

PRO ŠICÍ STROJE

se zkušeností, kteří by pracovali
od 5:30 P. M. do 2 A. M.
Příjďte

440N. WELLS ST.
3 patro
od 8 A. M. do 5 P. M.

2x3

PŘIJMOU SE

STOCK HANDLER

1st shift
Excellent benefits.
Equal Opportunity Employer

BELL ELECTRIC
778 - 6111

2x3

MANŽELÉ NA ÚDRŽBU SYNAGOGY

Severozápadní strana města. Muž
musí být zručný a žena schopná
práce. Bezdětní. Zdarma byt.
Výborný plat. Musí mluvit a
rozumět částečně anglicky
Volejte anglicky pro schůzku.

Pondělí až pátek
od 9 A. M. do 5 P. M.
243 - 8664

2x1

MAJETKY NA PRODEJ

BERWYN

OKOLÍ 16 A GROVE AVE

Zděný 3 flat. 3x6 pokojů. 3
ložnice. Nájemníci si sami topí.
Dobry příjem. 2 káry zděná garaž.
Cena \$ 68.000

SVOBODA
2134 S. 61st. Ct.
OL 2-6710 TO 3-2460

CHICAGO

BLÍŽE KEELER A 26. ul.

Pěkné 3 loby. 5-5-3 pokoje. 220
elektrika. Koberce. Mod kou-
pelný.

Výnos \$ 350. Blíže Keeler a 26.
Garaz. Cena \$ 32.900.
Cena \$ 32.900

SVOBODA

3739 W. 26th St.
LA 1 - 7038 TO 3 - 2460

GLENN ELLYN

Okouzující "Colonial Ranch".
3 ložnice, 2 koupelny. Postavené na
věčnost! Tvrdé dřevo a pláster.
Plný basement. Krb. Pozemek
75x100. Rekreační místnost s
patrem
Pod cenou \$ 79.500

V neděli, den otevřených dveří.

VOLEJTE MAJITELE
259 - 4895 přes dep
858 - 1161 večer a weekend

PRONAJME SE

PRONAJMU

4 pokojový byt pro starší paní nebo
manžele

BI 7 - 2878

30x3

"There's
no place like
NOME."
SECRETARY OF STATE
Seward ~1867.

Alaska
BOUGHT
from Russia for
\$7 MILLION.

A lot of people thought
it was a mistake.

"Seward's folly," they
called it.

Just a lot of ice and
igloos.

But Alaska has yielded
furs, fish, forest products
and minerals worth many
times the purchase price.

And that purchase was
made possible when
Americans bought up a
government issue of six-
percent five-twenty
bonds in 1865.

Today, Americans still
help their country grow by
buying United States
Savings Bonds at banks or
through the Payroll
Savings Plan at work.

Seward knew what he
was doing then.

Be in the know, now.

Buy United States Savings
Bonds.

Now E Bonds pay 6% interest when held
to maturity of 5 years (4 1/2% the first
year). Interest is not subject to state or
local income taxes, and federal tax may be
deferred until redemption.

**Take
stock
in America.**

200 years at the same location.

**Perform a
death-defying
act.**

**Eat less
saturated fat.**

Give Heart Fund
American Heart Association

**Take
stock
in America.**

ASSEMBLY

Light Assembly... East Schaumburg Area

Full or part time

Small Electronics Company needs persons interested
in a challenging diversified job. Full Time Light
Soldering and General Assembly.

New Plant Offers Pleasant Working Conditions With
Full Benefits.

**A. H. ELECTRONICS,
INC.**

2131 Hammond Drive Schaumburg, Ill.
397-9490

2x7

PRAGUE SAUSAGES & DELICATESSEN

JOHN a JAROMÍR A LOTYŇ, majitelé
6312 WEST CERMACK ROAD, BERWYN, ILLINOIS
TEL. 484-9798

VYRAŽÍME VYTEČNÍ SALÁMY A UZENINY. Jsou připraveny dle starokrajanského způsobu. Mražená jídla. Různé delikatesy, pečoutky, též importovaná jídla. Máme speciality, které nenaleznete v celém kontinentu.

MÁME DENNĚ ČERSTVÉ MASO A DRŮBĚ.

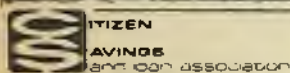
CIVIC SAVINGS + LOAN ASS'N

3522 W. 26th STREET,
CHICAGO, ILL.

Tel. LAWndale 1-6200

Vaše úspory pojištěny
do \$40,000

ROBERT I. VANĚK,
president

NOW SERVING YOU AT TWO
LOCATIONS

HOME OFFICE
107 EAST PLAINFIELD ROAD
WILLOWBROOK HINSDALE P O
ILLINOIS 60521
325-6610

CHICAGO OFFICE
3917-3919 WEST 26th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60623
762-1264

George C. Basta
President

Léto je tady
MARINA taky
NEJLEPŠÍ
permanents

Gu.4-1118

MARINA'S
BEAUTY SALON

Home of the finest
permanent waving
Visit Marina's new
salon

3234 Cermak Rd., Berwyn, Ill.

NEJLEPŠE SE NAJÍTE
V ČESKÉ RESTAURACI
BOHEMIAN
RESTAURANT
COLONY HOUSE

Otevřeno každý den od 11:00
hod. dopol. do 8:00 hod. večer.
V SOBOTU ZAVŘENO!
V neděli otevřeno od 11:00 hod.
dopol. do 8:30 hod. večer.
9163-65 W. CERMACK RD.
NORTH RIVERSIDE
Telefon 447-7524

SECOND FEDERAL SAVINGS

Cor. 26th Street
& Pulaski Road
CHICAGO, ILL. 60623

SUŠENÉ HŘIBKY \$19.50 lb.

Houby \$7.98 lb
Václavsky \$3.49 lb
Kmin \$1.25 lb

Mák melem zdarma.
KRUPKY

MACH Imports

3720 West 26th Str. 23dxm

Matrace Box Spring

Mach Furniture
3720 W. 26th, St

APPLIANCES

SAVE

\$100

MACH FURNITURE
3720 WEST 26St.

SOFA
"LOVE
SEAT"
SILLA \$249

MACH FURNITURE
3720 WEST 26th.

Marcia Davenportová ÚDOLÍ ROZHODNUTÍ

„Aby pak nespátřila — však víte.“ Slečna Calderová přikývla a Marie se vytratila, aby na Constance počkala v hale. Po chvíli se dveře ložnice nehtučně otevřely a vyšla z nich Constance. Marie k ní přiběhla právě v tom okamžiku, když chvějícími se bílými prsty máchala do vzduchu, jako by se chtěla něčeho zachytit, zavzlykala a zhroutila se v mllobě. Po schodech právě přicházel Pavel. Odnesl sestru do bývalého Alžbětina pokoje a položil ji na lůžko. Marie stěkalý po tváři potůčky slzí.

Dr. McClintock přišel později a řekl jim, že už brzy bude konec. Constance byla již klidná, nemožně mlčenlivá a pozorně naslouchala každému lékařovu slovu. Zнала ho od malička. Jednou, když lékař vyšel z pokoje nemocné, vzala ho Constance za ruku a upěla na něho němý prosebný pohled.

„Co chceš, dítě?“ tážal se jí váhavě.

„Nemůžu — nemůžu už vůbec — mluvit?“

Smutně zavrtěl hlavou. „Už ne.“

„Chcete tím říci, že už nikdy nebude moci — na jiné promluvit?“

Objal ji kolem ramenou a jemně ji vedl k pokoji její matky. „Pomohlo by to? Aspoň si tam na chvíli sednout, na...“

„Jen kdyby mi byla mohla ještě jednou něco říci,“ opakovala Constance strnule. Krájkový kapesník mačkala křečovitě v ruce. „Byla bych přišla dříve, byla bych...“

„Con,“ oslovil ji něžně Edgar. „Zůstala na živu až do této chvíle jenom proto, aby tě ještě jednou spatřila. Ze mám pravdu, pane doktore?“

Constance napřímila štihlé tělo, rozložila ramena a Marie opět viděla, jak její bledý obličej nabyl onoho přísného výrazu, který se tak přehavě, ale při tom tak překvapivě podobal výrazu jejího otce.

Vstoupila do ložnice s Edgarem, aby proseděli noc u matčina lože. I Pavel tam byl. Vždycky po dlouhé přestávce zvedl na chvíli hlavu. Tehdy bylo vidět jeho strhaný, široký, obličej, tak totožný v kostech i v rysech s tou umírající maskou, která tam na poduškách ležela, že při pohledu na něho bylo Marii, jako by jí někdo vrážel dyku do srdce. Pavel se občas potichu vytratil a prošel halou, aby se podíval za Louisou. Její dítě se mělo narodit už každou chvíli. Již alespoň měsíc se vůbec nesnažila vycházet z pokoje. Raději se ani nepokoušela tím svým obrovským zduřelým tělem hýbat. Marie tomu byla ráda. Byla alespoň z cesty. Stejnou radost jí učinil Pavel, když se před dvěma dny náhle rozhodl, že nebude telegrafovat Williamovi a Alžbětě, že matka je na smrtelné posteli. Mohlo by se totiž stát, že by přijeli ihned, a pak by tam třeba museli zůstat možná celé dny i týdny. Pavel prohlásil, že to by nikdo nesnesl. A dodal, že si to rozhodnutí sám zodpoví.

Constance s Edgarem byli na jedné straně lože: Pavel a Marie, klečíc, na druhé. Bylo jí dobře, že se mohla modlit tak, jak chtěla: bylo jí dobře, že mohla vložit své srdce do modliteb za to, aby tato milovaná žena měla dobrou a tichou smrt. Bylo pro ni požehnáním hýt zde mezi těmi, které milovala na de všechno na světě. Její tichý hlas zněl při modlení sotva jako šepot, sotva jako šustění vánku.

Oči jejích dětí byly upřeny na hroznou tvář Clarissy Scottové, podestlanou několika polštáři. Jejich ruce svíraly ty ozlovité vlhké spáry, jež ležely nehybně na přikrývce. Clarissina stažená ústa byla pootevřená a její dech vycházel jako chabý, děsivý, přerývaný chrapot. Její trýznivé oči byly konečně skryty pod víčky, šedými jako železo. Od veškerého předstíraného úsilí o prodloužení jejího života se již upustilo. Constance sama užasla nad tím, že dovede stoicky naslouchat, jak lékař dává slečně Calderové příkazy: „Nenechte se jí už prohrat — dávejte jí vždy potřebnou dávku...“

„Nemůžete — nemohli byste jí dát —?“ Constance se dotkla lékařova ramene.

„Co říkáš, dítě?“

Viděl tu štihlou postavu, sedící na okraji lenošky. Rudé kadeře měla rozpuštěné, zelené oči zatíženy napětím a slzami. Z Constanceina lílého obličej zmizela ona jiskřivá krása a zpevnost a starý lékař na něm pozoroval silně vášně temperamentu a svéhlavosti, jež kázeň spoutala v odvalu. Edgar se odtřhl ode dveří, postavil se za sestru a položil jí ruce na ramena. Dvojčata hleděla pak upřeně na svou umírající matku. Lékař zvolna vrtěl hlavou. V tomto pokoji, na tomto lůžku, přesně před čtvrtstoletím, přivedl na svět této krásné, oddané a něžné ženě tyto děti. Vzpomněl si na ten bolestivý, těžký porod, který tehdy snášela stejně trpělivě jako tuto hroznou smrt. Viděl nyní v duchu velmi živě ten úžasný rozdíl, když ji srovnával s pošetilou ženou Pavlovou. Naklonil se ke Constance:

„Co to říkáš, dítě?“

„Nemohl byste to uspišit? Nebylo by to — dnější?“

Zvolna přikývl. „To se, Constance, právě děje. Ta necítí už nic. O ničem neví. Věř mi, nebude už trpět.“

„Teď to víš, Con.“ Edgar mluvil tichým hlasem.

Pokračování

ANNA MARIA TILSCHOVÁ: HŘÍŠNICE.

(Pokračování.)

Její láska byla dosud vzpruhou, která ji udržovala při životě, ale rána, jež ji zasáhla, uspíšila konec, jež jí chystala příroda.

„Kdy?“

„Hned! Když — tak hned!“

„Půjdeme se podívat!“

Z ordinace prázdnými pokoji prošli oba až do ložnice, kde na posteli Olga ležela s přivřenými očima, jako by spala. Nepohnula se při jejich příchodu; měla vlasy rozčuchané, nebyla pudrována a odpočívala žlutá v bílých poduškách bez účasti ke všemu.

„Olgo?“

„Co?“ nevraživě otevřela velké oči na oba; leskly se nepříjemně v přítmí pokoje a zdály se z černého skla. „Chci spát!“

„Milostivá paní... dovolte!“ konejšivě pronesl černovlasý doktor k nemocné. „Nebude to než malá chvílička!“

Olga přivřela malomocně oči; bylo vidět, že jí nezáleží na jejím zdraví a vůbec na ničem. Nerad, skoro s ostychem přiblížil se cizí doktor k posteli, odkryl atlasovou, jasně žlutou přikrývku a pozorně naklonil se nad souměrné tělo, podobné sotva odrostlému děvčeti. Tělo Olginio bylo bílé tou podivnou bělostí, jež trochu podobá se mramoru a zase tělu mrtvému. Ode dveří tiše přiblížil se také Schmitt a přes postel oba lékaři se porozuměli pohledem, který byl vlastně ortel nad životem Olginým: operace znamenala jedinou, ale velmi nejistou záchranu.

„Milostivá paní, uděláme s vámi — maličkost! Nebude to bolest, dáme vám přivonět!“

„Nechci! Ne!“ náhle zoufale vykřikla Olga ze své strnulé neúčasti.

„Ano — musí to být!“ rozhodl rozvážně Schmitt svým silným, zvučným hlasem.

„Vytáhnete mně z postele a budete mne řezat! Prosím vás, nechte mne spat!“ schoulila se celá a zakryta dekou dušeně plakala.

„Nebojte se!“ cizí doktor jí odhrnul jemně zvlhlé vlasy s čela. Znal Schmitta už ze studií a velmi si ho vážil, ale teď nemohl pochopit, proč naléhal na operaci; když vlastně nebylo žádné naděje. Nemohl nijak uhádnout podivný, duševní stav, v němž Schmitt nalézal se od štědrého dne, co Olga na něj upřela z mdloby unaveně zas svůj první pohled. Z jakési přebytečné svědomitosti lékař v něm snažil se ji zachránit na vzdory klamanému manželu i přírodě — tak rozdvojený v nitru byl rozvášněný Schmitt od té chvíle, co našel smrt vepsanou své ženě do tváře.

„Tedy... zítra?“

„Zítra!“

Když odešli, vzlykala Olga pod žlutou pokrývkou dále v tichu pokoje, které nerušil ani jako jindy papoušek; mosazná klec byla zakryta plédem. Olga necítila vůbec strachu před smrtí, jen nemožnou a úžasnou hrůzu před tělesnou bolestí. Schoulena na boku plakala křečovitě, ale při tom neměla v hlavě celistvé myšlenky a viděla před sebou jasně jen dvě věci: ostří nože a krev. Utišila se vždycky na chvíli, ale potom na novo před jejím přivřenými očima žhavě vytryskl červený proud vlastní krve a ona plakala hrůzou zase dál.

Asi po hodině otevřely se dveře z jídelny a tiše, bez klobouku vstoupila matka Olgina, která nebyla u Schmittů od jejich společné roztržky.

Rovná pěšinka jí dělila černé vlasy a ona vypadala v tmavých, domácích šatech přísně jako barnabítka, která z kláštera se odvážíla do hříšného světa.

„Tak — tedy — ty jsi nemocná!“

Z jejího chladného a přísného držení bylo zřejmé, že přišla jedině proto, že to považuje za svou povinnost vůči dceři, která je nemocna na smrt.

Malounko pootevřela Olga oči, ale teprve za chvíli ptala se s pohrdlivým úsměvem:

„Umru?“

„Proč?“

„No tak — že jsi přišla!“

„Všichni jednou umřeme!“ matka zdrželivě pokrčila jenom rameny.

„Proč bys jinak přišla? Vždyť jsi mne neměla nikdy ráda, ani jako dítě!“

Chladně zvedla matka zase ramena; jako by rozumně nechávala si vlastní úsudek pro sebe, rozhrnula záclony a tiše si sedla k nohám postele s ruční prací, kterou si přinesla. Vedle děti nemluvily hlasitě, jen zřídka u oběda zacinkla vidlička a celým bytem prolínala vážná stísněnost opravdové nemoci. Matka vyšívala povijan Márince a pořád stejně s přivřenými očima odpočívala Olga na posteli, na níž z ulice svítilo zimní slunce v celé své suverenní lhostejnosti k lidskému zármutku a bolesti.

Lednové slunce zašlo brzo za protější střechní paláce, setmělo se kvapem a teprve po ordinaci přišel Schmitt zase do ložnice. Matce býval její zeť před patnácti lety zrovna tak záhadný jako teď, když si sedl na kraj postele a pozorně počítal tep své ženy, nevěrnice.

„No... jak se vede?“

Olga mlčela.

„Olgo! Karel se tě přece ptá!“ povídala matka tak, jako by chtěla napomenout nemocnou aspoň k větší laskavosti vůči manželu.

„Dobře...!“

Zdalo se, že tou ironií vypořádala se Olga stejně s mužem jako s vlastním osudem.

Hned jak matka se Schmittem odešli k svačině, vklouzla nepozorovaně do pokoje Albína s mlékem na tácu. Ohlédla se ke dveřím a potom rychle podstrčila psaní pod polštář nemocné.

„Prosím... přinesla to paní Věbrová!“

„Dobře!“ zase s touž neúčastí a ironií jako před chvílí řekla Olga panské.

„Přeje si něco, milostivá?“

„Ne!“

„Snad mléko?“

„Jenom pokoj!“

Albína přihladila letmo prsty atlasovou přikrývku a po jejím obchodu ještě dlouho odpočívala Olga netečně s rozhozenými, černými copy na polštářích, které zakrývaly psaní jejího milence. Potom přec vytáhla psaní, roztrhla a četla u svíčky, jež hořela jasným plamenem na nočním stolku — ale četla jen tak netečně, jako by se dívala přes rameno cizí osobě do psaní. Cize jí zněla všechna slova, kterými ji odprošoval a vysvětloval nedorozumění, jak nazýval jejich poslední schůzku; milencova slova jí připadala jenom jako hukot vzdáleného moře do ticha, do jejího vlastního ticha před smrtí. Nemohla pochopit, že jí ještě píše, nerozuměla už nijak své souvislosti se světem a jen to věděla, že je konec lásky, proto i životu. Ptal se, nemohl-li by ji nějakým způsobem alespoň uvidět

na chvíli? Ne! Všecka ženská ješitnost vzepřela se v ní, ale za chvíli přece jen povzdychla si do studených polštářů, když si připomněla jeho polibky, které zůstaly tam někde v tom krásném světě, z něhož odešla do své lhostejnosti, která měla tak blízko, snad, jen krok už, ke smrti. Hned nato jí zase poklesla ruka se zrádným psaním na postel — mysli na svou rodinu shromážděnou vedle u jídla. Se vzdorem a smrtelným posměškem vypočítala si na prstech všechny: matku, muže, děti, zdoluhavou miss, potom pevně sevřela prázdnou obálku do levé dlaně a pravou spálila psaní na popel.

„Tady je nějaký čmoud? Tys něco pálila?“

„Ne — chytl papír na svíče!“

Se zálibou vyšívala matka dál svůj povijan u smrtelné postele a obě mlčely až do večera, až přišla noc, to nejhorší pro nemocnou a nešťastnou.

Olga slyšela všechno do ložnice: dušený cinkot vidliček u večeře, potom jak stlala Albína staré paní na pohovku v jídelně, směšné výklady kuchářčiny o lásce a o mužských, vojenský krok miss, která odnášela si svůj pravidelný koflík s čajem po chodbě, kolem oken hluk lidí z divadla, tramway, strážníky a opilce, ojedinělé kočáry ze zábav a potom ticho — ticho. Olze mihala se pořád před očima postava malé holčičky v proužkovaných šatečkách, která poskakovala nepokojně v zahradě a zase po schodech. Nemohla to rozluštit... byla to ona? Je to nebo to teprve bude? Chvilkami zdálo se jí, že už už to ví, ale zase všechno rozplynulo se a zamotalo úplně. Zamotanost vnímala nejen jako strašlivou trýzeň, ale jako fyzickou bolest — stejně jako bolí prst, tak ji bolel mozek. Tryskem před ní ubíhaly splašené koně, kalné a rozvodněné řeky rozlévaly se do tmavé dálky, nepříjemně naplněné divadlo proměnilo se v poušť... ale všude odněkud na ni vzhledla tatáž holčička v proužkovaných šatečkách s tázavým pohledem, na nějž přese všechnu trýznivou námahu Olga nenalezala odpovědi. Jak to, že měla její oči? Což pak už umřela? Co vlastně pořád holčička chtěla od ní? Divila se? Vysmívala se? Zase jela Olga po vodě, na lodi panovalo ošklivé přítmí, docela neznámé postavy mihaly se kolem. Žluté světlo vrhalo prudké odlesky do vody i do tváří a dál, dál pořád rychleji ujížděla Olga se všemi neznámými po černé vodě, srdce stále sevřeno nepopsatelnou ouzkokostí. Náhle, zákeřně ze zadu popadl ji neznámý muž, vši silou ji sevřel, že se nemohla ubránit, lehtal jí a to jí působilo bolest, o které mysli, že nelze ji vydržet. Neviděla mu do obličeje, až najednou, když se obrátil, poznala, že je ryšavý. A nahoře na komíně mezi jiskrami zase seděla holčička, do taktu klátila nohama a posmívala se jí: Ty hloupá... hloupá! Teprve tehdy zmizela holčička s ryšavým, až pod okny těžce zarachotil první vůz s cihlami.

Za malou chvíli vstoupila se svíčkou matka, ještě nečesaná, v županu. Na jejím rozhodném, trochu vyjeveném obličeji zřejmě byl vepsán pevný úmysl, který v ní uzrál za první noc v domácnosti dceřině.

„Olgo... nespala jsem k vůli tobě celou noc!“

Mlčky obrátila nemocná lesklé oči ke dveřím.

„Když je někdo špinavý, tak se umyje — víd?“

Přísně byly upřeny pořád ještě horečné oči na matku.

„Má-li duše hřích, taky se umyje... vyzpovídá se!“

(Pokračování)